

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

11 01.2016 № 2.23/1589

На № _____ від _____

Прем'єр-міністру України
Яценюку А.П.

Шановний Арсенію Петровичу!

У рамках Десятиліття дій з безпеки дорожнього руху 2011–2020 рр., проголошеного Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10 травня 2010 року № 64/255 за ініціативи Міністерства охорони здоров'я, підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я, в Україні започатковано проведення щорічного Тижня безпеки дорожнього руху.

Проведені у 2015 році заходи привернули увагу до проблем дорожньої безпеки представників органів державної влади та місцевого самоврядування, народних депутатів, представників освітніх та науково-дослідних установ, підприємств транспортної галузі та дорожнього господарства, міжнародних організацій, громадських об'єднань, професійних асоціацій.

Основними рекомендаціями у 2015 році стали 10 стратегій забезпечення безпеки дорожнього руху для дітей.

Важливим є питання щодо поліпшення ефективності функціонування єдиної системи надання учасникам дорожнього руху інформації, яка передбачає впровадження сучасних технологій інформаційного управління дорожнім рухом, зокрема інформації про місця підвищеної аварійності (концентрації дорожньо-транспортних пригод), стан доріг, погодні умови, аварійну ситуацію, пункти екстреного зв'язку, розташування закладів охорони здоров'я тощо, а також удосконалення профілактичної та освітньої діяльності, медичного, інформаційного, нормативно-правового забезпечення, створення досконалої системи збереження життя і здоров'я громадян.

Міністерство охорони здоров'я України вносить пропозицію щодо проведення Тижня безпеки дорожнього руху у **2016 році у період з 16 по 22 травня та з 14 по 20 листопада** і просить підтримати таку ініціативу на рівні Кабінету Міністрів України.

З метою належного здійснення запланованих заходів, спрямованих на подолання найактуальніших проблем безпеки дорожнього руху в Україні, відповідно до статті 3 Закону України «Про дорожній рух» просимо Вас визначити Координатором міжсекторальної взаємодії у рамках Тижня безпеки

ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБИГУ ТА КОНТРОЛЮ
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

73

11:30:12

№2571/0/1-16 від 26.01.2016

M2

13 -
2301

дорожнього руху у 2016 році Державне підприємство «Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій» Міністерства охорони здоров'я України (директор Чорний Юрій Олегович), а також залучити до участі у його проведенні наступні міністерства та центральні органи виконавчої влади:

Міністерство охорони здоров'я України;
Міністерство внутрішніх справ України;
Міністерство інфраструктури України;
Міністерство освіти і науки України;
Міністерство соціальної політики України;
Державну службу України з надзвичайних ситуацій,
Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України;
Державний комітет телебачення і радіомовлення України;
обласні, Київську міську державні адміністрації.

Додаток: на 19 арк.

З повагою

Міністр

Олександр КВИТАШВІЛІ

Міністерство
освіти і науки
України

Тиждень безпеки дорожнього руху 16-22 травня 2016 14-20 листопада 2016

Організатор: Міністерство охорони здоров'я України
Координатор: ДП «Український медичний центр безпеки
дорожнього руху та інформаційних технологій» МОЗ України

Тиждень безпеки дорожнього руху проходить в рамках
Десятиліття дій з безпеки дорожнього руху 2011-2020

Мета Десятиліття – скорочення смертності та травматизму від ДТП

Глобальний план Десятиліття*
Напрямки діяльності

- Управління безпекою дорожнього руху
- Проектування, будівництво безпечних доріг
- Безпечні транспортні засоби
- Безпечна поведінка користувачів доріг
- Надання допомоги постраждалим в ДТП

«Десятиліття дій із забезпечення безпеки дорожнього руху може допомогти всім країнам вступити на шлях, який веде у більш безпечне майбутнє...»

*З послання Генерального секретаря ООН
Пан Гі Муна з нагоди початку Десятиліття*

ООН та ВООЗ рекомендують усім державам на основі Глобального плану розробити та впровадити Національні плани, а також додавати до них на протязі Десятиліття наступні рекомендації.

Такими рекомендаціями у 2015 році стали 10 стратегій забезпечення безпеки дорожнього руху для дітей.

Тиждень безпеки дорожнього руху

У рамках Десятиліття дії з забезпечення безпеки дорожнього руху 2011-2020 в усьому світі проводяться Тижні безпеки дорожнього руху, метою яких є привернення уваги суспільства до проблеми травматизму та смертності на дорогах, а найголовніше, пошук шляхів вирішення цієї проблеми. У світі в дорожньо-транспортних пригодах щорічно гине понад 1,3 млн. осіб та біля 50 млн. осіб отримують травми.

Рівень дорожньо-транспортних пригод та їх наслідків в Україні найгірший серед країн Європи, що наносить непоправних людських та економічних втрат країні.

Щороку на автошляхах України гине понад 4000 осіб та більш ніж 30000 людей отримують травми, ДТП є першою за поширеністю причиною смерті молоді у віці від 15 до 24 років та другою серед дітей у віці від 5 до 14 років.

Щорічні економічні втрати України від ДТП, за оцінками Всесвітнього банку, оцінюються в 4,5 млрд. дол. США або приблизно 3,4% ВВП країни.

Мета Тижня безпеки дорожнього руху – об'єднання зусиль державних органів, бізнесу, громадських організацій, наукової спільноти, засобів масової інформації та усього суспільства, на виконання державних і міжнародних програм з безпеки дорожнього руху та за для пропаганди важливості дотримання правил дорожнього руху усіма учасниками руху.

У 2015 році Організація об'єднаних націй визначила основною темою Тижня безпеку дітей на дорозі, Україна підтримала це та провела всеукраїнський національний Тиждень безпеки дорожнього руху з урахуванням цієї теми*.

За ініціативи Міністерства охорони здоров'я та за участі Міністерства внутрішніх справ, Міністерства інфраструктури, Міністерства освіти і науки, інших міністерств та відомств, наукового середовища, Всесвітнього банку, Всесвітньої організації охорони здоров'я, міжнародних та вітчизняних організацій в Україні пройшла низка заходів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності населення щодо безпеки на дорозі, особливо дітей, попередження дорожньо-транспортного травматизму, медичного забезпечення безпеки дорожнього руху тощо.

На державному рівні у 2015 році прийнято рішення проводити Тиждень БДР щорічно.

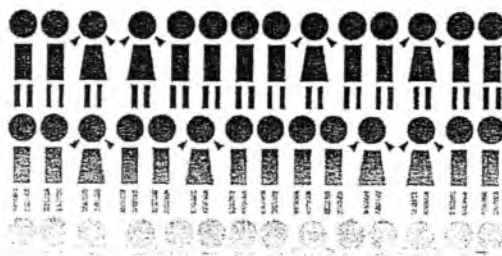
*www.facebook.com/media/set/?set=a.1514715098821054

Скільки дітей гине в результаті ДТП щорічно в усьому світі?

186300 дітей помирає щорічно в усьому світі в результаті дорожньо-транспортних пригод - тобто понад 500 дітей щодня. Дійсно, дорожньо-транспортні пригоди відносяться до чотирьох найпоширенішим причинам смерті для всіх дітей у віці старше п'яти років.

186 300

дітей до 18 років помирає
в результаті ДТП щороку

Скільки дітей гине в результаті ДТП щорічно в Україні?

Згідно статистики Міністерства внутрішніх справ у 2014 році 248 дітей віком до 18 років загинуло в дорожньо-транспортних пригодах та 3714 дітей отримали травми, це складає 5,5% та 11,5% від усіх випадків смертей та травм відповідно. Таким чином кожен 18-й загиблій та кожен 9-й травмований у ДТП – це наше майбутнє, тобто наші ДІТИ.

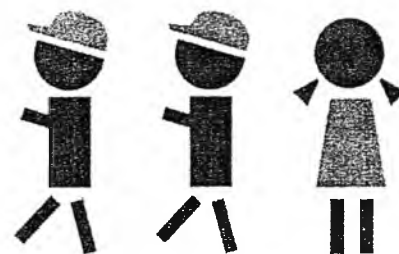
За статистикою Міністерства охорони здоров'я на усіх видах транспорту, включно з автомобільним, який є найнебезпечнішим, у 2014 році загинуло 450 дітей віком до 19 років. Діти будь-якого віку піддаються ризику попадання в дорожньо-транспортна пригода. В усьому світі хлопчики майже в два рази частіше гинуть в дорожніх пригодах, ніж дівчатка.

Усього ДТП за участю дітей	У тому числі ДТП з потерпілими за участю дітей		
	2014 рік	усього ДТП з потерпілими за участю дітей	загибло дітей
3999	3434	248	3714

Без тимчасово окупованої території АРК та частини зони АТО

Розподіл померлих за статтю, віковими групами та причинами смерті (осіб) - Регіон, Рік, Стать, Вікові групи				
Україна 2014	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19
чоловіки	20	27	28	239
жінки	22	14	19	81

Без тимчасово окупованої території АРК та частини зони АТО

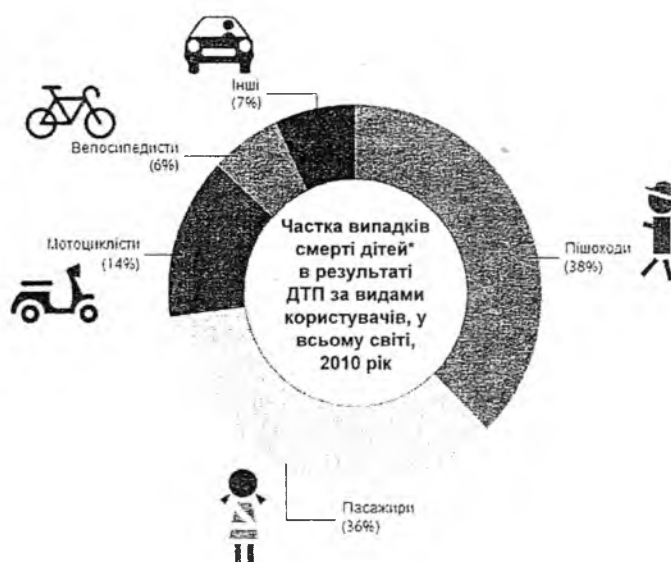
Хлопчики майже в два рази частіше гинуть в дорожніх пригодах, ніж дівчатка

Частка випадків смерті дітей в результаті ДТП за видами користувачів

Середні показники за видами користувачів наступні: 36% загиблих у ДТП, припадає на дітей, що здійснюють поїздки в автомобілі, 38% - це пішоходи, 14% - мотоциклісти, 6% - велосипедисти та 7% - інші учасники дорожнього руху.

У всьому світі смертність в результаті ДТП серед дітей в країнах з низьким і середнім рівнями доходу майже в три рази вище, ніж серед дітей у країнах з високим рівнем доходу.

Більшість з цих випадків можна попередити, але треба приймати міри на державному рівні.

*Діти у віці молодше 19 років. Інститут за показниками охорони здоров'я та оцінці, 2010 г.

10 стратегій забезпечення безпеки дорожнього руху для дітей

Більш безпечні дороги для всіх - це більш безпечні дороги і для дітей. У Глобальному плані Десятиліття дій по забезпеченню дорожньої безпеки 2011-2020 підкреслюється, що є необхідним з метою забезпечення дорожньої безпеки для всіх. ООН та ВООЗ наголошують на 10 стратегіях забезпечення безпеки дорожнього руху для дітей*. Ці стратегії будуть враховані в підготовці та під час проведення Тижня безпеки дорожнього руху у 2016 році.

Контроль швидкості

Скорочення випадків керування транспортним засобом в стані сп'яніння

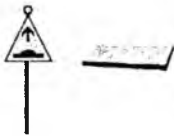
Використання захисних касок велосипедистами і мотоциклістами

Використання спеціальних сидінь для перевезення дітей в автомобілі

Поліпшення здатності дитину бачити і бути видимим

Посилення дорожньої інфраструктури

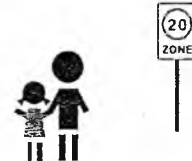
Пристосування конструкції автомобіля

Зменшення ризиків для молодих водіїв

Надання належної допомоги постраждалим дітям

Спостереження за дітьми поблизу доріг

*www.who.int/roadsafety/week/2015/en/

1. Контроль швидкості

Контроль швидкості

Швидкість є сприяючим фактором приблизно в одній третині всіх ДТП з летальним результатом в країнах з високим рівнем доходу і до половини таких пригод в країнах з низьким і середнім рівнем доходу.

Довгі, прямі дороги, що проходять поруч зі школами, в житлових районах та місцях роботи, сприяють пересуванню на великій швидкості і піддають дітей значному ризику.

Знизити швидкість можуть такі стратегії:

- встановлення та забезпечення дотримання меж швидкості залежно від функції кожної дороги;
- встановлення та забезпечення дотримання максимальної швидкості в 30 км на годину на дорогах з високою концентрацією пішоходів;
- забезпечення дотримання меж швидкості допомогою використання камер автоматичної фіксації порушень швидкісного режиму;
- будівництво або реконструкція доріг для включення технічних засобів, що обмежують швидкість, таких як світлофори, кільцеві розв'язки і штучні піднесення на проїжджій частині.

2. Скорочення випадків керування транспортним засобом в стані сп'яніння

Скорочення
випадків
керування
транспортним
засобом в стані
сп'яніння

Основним ризиком для дітей як пішоходів, велосипедистів та пасажирів транспортних засобів є люди, що керують транспортним засобом у стані сп'яніння. Вживання алкоголю до того, як сісти за кермо, збільшує не тільки можливість дорожньо-транспортної події, але й імовірність смерті або серйозної травми. Ризик ДТП починає значно підвищуватися, коли концентрація алкоголю в крові водія складає близько 0,04 г/дл.

Наступні стратегії можуть скоротити випадки керування транспортним засобом в нетверезому вигляді:

- встановлення та забезпечення дотримання меж вмісту алкоголю в крові до 0,05 г/дл. або менш для всіх водіїв і зниження меж вмісту алкоголю в крові до 0,02 г/дл. або менш для молодих водіїв;
- забезпечення виконання законів щодо керування транспортним засобом в нетверезому вигляді за допомогою створення пунктів перевірки на тверезість і вибіркового перевірок за допомогою алкотестерів;
- законодавче обмеження продажу алкоголю шляхом встановлення мінімального віку для його придбання, регулювання видів закладів з продажу алкоголю і годин їх роботи;
- обмеження маркетингу алкоголю, спрямованого на дітей.

3. Використання захисних касок велосипедистами і мотоциклістами

Використання
захисних касок
велосипедистами
і мотоциклістами

Для дітей носіння захисної каски є найбільш ефективною єдиною стратегією зниження ризику отримання травми голови під час катання на велосипеді або їзди на мотоциклі. Для велосипедистів різного віку належне використання захисної каски знижує ризик травмування голови на 69%, а для мотоциклістів різного віку використання шолома знижує ризик смерті на 40% і ризик серйозного травмування голови на більш ніж 70%.

Наступні стратегії можуть забезпечити використання захисних касок:

- прийняття та забезпечення виконання законів щодо мотоциклетних шоломів із зазначенням видів і моделей мотоциклетних шоломів за віковими групами;
- прийняття визнаних у міжнародних масштабах стандартів виробництва мотоциклетних шоломів, що забезпечують їх придатність для дітей;
- забезпечення наявності та доступності мотоциклетних шоломів для тих, кому вони необхідні;
- підтримка громадських ініціатив, орієнтованих на дітей, за допомогою освіти батьків щодо використання мотоциклетних шоломів і велосипедних касок, і надання захисних касок для дітей безкоштовно або зі знижкою.

4. Використання спеціальних сидінь для перевезення дітей в автомобілі

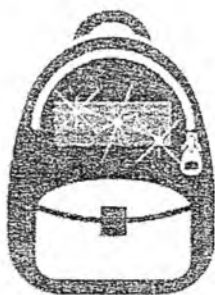
Використання спеціальних сидінь для перевезення дітей в автомобілі

Основним Для перевезення дітей в автомобілі існує багато видів спеціальних сидінь, призначених для їх захисту. Вони включають сидіння для грудних дітей, крісла для дітей більш старшого віку, додаткові подушки-сидіння і ремені безпеки, та їх використання залежить від віку, ваги та зросту дитини. Згідно з оцінками, використання додаткових подушок-сидінь в порівнянні з використанням одних тільки ременів безпеки зменшує на 59% для дітей у віці 4-7 років ризик отримання серйозних травм під час ДТП.

Наступні стратегії можуть збільшити число та правильність використання спеціальних сидінь для дітей:

- прийняття та забезпечення застосування законів про обов'язковому використанні спеціальних сидінь для дітей у всіх приватних автомобілях;
- прийняття визнаних у міжнародних масштабах стандартів виробництва спеціальних автомобільних сидінь для дітей;
- забезпечення наявності та доступності спеціальних дитячих автомобільних сидінь для тих, кому вони необхідні;
- накладення на виробників зобов'язань по наявності у всіх приватних автомобілях вбудованих кріплень, таких як ISOFIX, призначених для кріплення дитячих автомобільних сидінь;
- сприяння системам оренди дитячих автомобільних сидінь та інформування сімей про те, як їх використовувати.

5. Поліпшення здатності дитину бачити і бути видимим

Поліпшення здатності дитину бачити і бути видимим

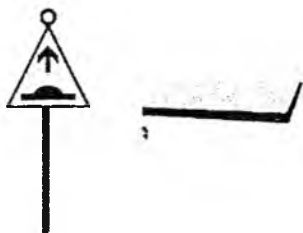
Здатність бачити і бути видимим є фундаментальною передумовою для безпеки всіх людей, що здійснюють поїздки по дорогах, але вона є особливо важливою для дітей через їх особливу уразливість.

Наступні стратегії можуть бути використані для поліпшення помітності:

- носіння світлою або яскравого одягу;
- використання світлоповертальних елементів на одязі і таких предметах, як шкільні ранці;
- організація «піших автобусів» - це коли дорослі добровольці супроводжують по певному маршруту групи дітей, одягнених у світлоповертальні жилети;
- призначення біля шкіл чергових регулювальників дорожнього руху, одягнених у світлоповертальні куртки або жилети;
- використання фар на велосипедах, а також передніх, задніх відбивачів і відбивачів на колесах;
- використання в денний час габаритних вогнів на мотоциклах і автомобілях;
- забезпечення максимально можливої відсутності на вулицях відволікаючих зайвих деталей і посилення вуличного освітлення;
- наявність в усіх автомобілях світлоповертальних жилетів по кількості місць та використання їх під час зупинки в темну пору доби на погано освітлених ділянках доріг.

6. Посилення дорожньої інфраструктури

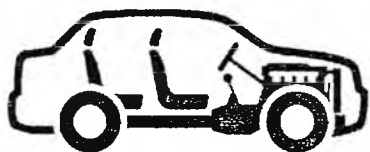
Посилення
дорожньої
інфраструктури

Історично, дороги були побудовані головним чином для моторизованого транспорту без належного урахування потреб громад, по території яких вони проходили. Будівництво нової і зміна існуючої дорожньої інфраструктури з урахуванням вимог безпеки поліпшить придатність для життя цих громад і знизить ризики ДТП для дітей.

Стратегії для посилення дорожньої інфраструктури включають:

- здійснення фізичних заходів, таких як світлофори, кільцеві транспортні розв'язки, штучні нерівності на проїжджій частині, пішохідні переходи, надземні переходи, розділові смуги і вуличне освітлення на дорогах з інтенсивним рухом;
- як підняті тротуари для пішоходів, виділені смуги для пішоходів та велосипедистів і бар'єри для розділення транспортних потоків, що рухаються в різних напрямках;
- створення вільних від автомобілів зон для посилення безпеки пішоходів;
- впровадження зон безпеки навколо шкіл, що включають пакет заходів з обмеження швидкості, створення зон, вільних від автомобілів, пунктів висадки та посадки пасажирів і організація чергових регулювальників руху транспорту біля шкіл;
- збільшення часу для переходу на регульованих перехрестях, розташованих поблизу шкіл;
- виділення ігрових майданчиків для дітей далеко від доріг;
- інвестиції в безпечний громадський транспорт.

7. Пристосування конструкції автомобіля

Пристосування
конструкції
автомобіля

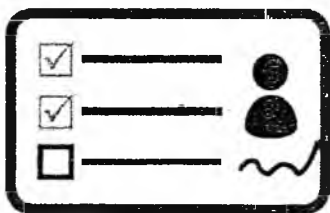
Оптимальні конструкції і стандарти автомобілів, як внутрішні, так і зовнішні, можуть сприяти безпеці дітей, цей відношення також до конструкції і стандартам велосипедів і мотоциклів.

Багато заходів безпеки транспортних засобів захищають всіх користувачів доріг, але деякі конкретно ставляться до дітей або потенційно можуть зменшити ризики для дітей більше, ніж для дорослих.

Такі стратегії включають:

- прийняття вимоги створювати на автомобілях енергопоглинаючі зони деформації для захисту пасажирів у разі дорожньо-транспортної пригоди;
- зміна конструкції передньої частини автомобіля, щоб зробити її більш безпечною для пішоходів;
- обладнання автомобілів камерами та акустичної сигналізацією для виявлення і попередження про невеликі об'єкти, не видимі в дзеркала заднього огляду;
- установка на автомобілях алкогольних блокіраторів на випадок спроби керування автомобілем в нетверезому вигляді.

8. Зменшення ризиків для молодих водіїв

Зменшення
ризиків для
молодих водіїв

У деяких країнах керування транспортним засобом дозволено навіть для дітей віком 15 років. На молодих початківців водіїв у всьому світі припадає значна кількість ДТП. Сприяють фактори включають перевищення швидкості, керування в нетверезому вигляді або під впливом наркотиків та набір текстових повідомлень на мобільному телефоні під час керування автомобілем.

Більш суворі обмеження на керування транспортними засобами, наприклад, програми поступового отримання прав на керування автомобілями можуть значно скоротити кількість ДТП і в цілому число випадків смерті. Такі програми використовують поступовий, поетапний підхід, так що водії-новачки до отримання повноцінних прав можуть набувати досвід керування автомобілем з деякими обмеженнями.

Значний вплив на безпеку дітей можуть надати схеми поступового отримання прав на керування транспортними засобами, які використовують такі стратегії:

- пониження рівня концентрації алкоголю в крові для молодих водіїв або водіїв-новачків;
- водіння автомобіля в присутності відповідальної дорослої людини протягом певного періоду під час навчання водінню;
- обмеження водіння автомобіля в нічний час та з пасажирами;
- вимога нульової терпимості до будь-яких порушень правил дорожнього руху, включаючи відправку текстових повідомлень по мобільному телефону під час керування автомобілем.

9. Надання належної допомоги постраждалим дітям

Надання
належної
допомоги
постраждалим
дітям

Незважаючи на те, що зміцнення служб невідкладної допомоги та реабілітації є найкращим способом поліпшення результатів всіх жертв ДТП, для дітей існують особливі вимоги.

Ключові стратегії поліпшення допомоги постраждалим дітям вмикають:

- організація для осіб, які доглядають за дітьми, та викладачів просвіти по безпечній й негайній стабілізації потерпілих та розробка попередніх планів для активування формальних і неформальних систем транспортування постраждалих дітей у медичні установи;
- підготовка добровільних та урядових провайдерів медичних послуг за фізіологічними відмінностями між дітьми та дорослими і по задоволенню особливих потреб дітей у лікуванні;
- там, де існують офіційні системи добровільної допомоги, обладнання машин швидкої допомоги пристосованим для дітей обладнанням та предметами;
- максимальне можливе перетворення лікарень в лікарні «доброчинного ставлення до дитини» для зведення до мінімуму додаткових травм постраждалим дітям;
- поліпшення педіатричних реабілітаційних служб, особливо реабілітації на дому, та доступу до центрів реабілітації;
- поліпшення доступу до служб консультування для зменшення психологічного впливу на дітей та на членів їх сімей травм, отриманих в результаті ДТП, та розгляд практичних аспектів, включаючи правові і фінансові питання.

10. Спостереження за дітьми поблизу доріг

Спостереження
за дітьми
поблизу доріг

Здатності оцінювати ризик у дітей раннього віку є обмеженими. Тому батьки і доглядають за дітьми люди можуть відігравати важливу роль та допомогти їм інтерпретувати те, що відбувається навколо них.

Спостережна роль дорослих особливо корисна для забезпечення безпеки дітей в складних дорожніх умовах.

Одне лише спостереження не може замінити втручання, описаних вище, але може доповнити і підсилити ці та інші заходи.

Спостереження може включати, наприклад, забезпечення носіння захисних касок, використання дитячих автомобільних сидінь та ременів безпеки і дотримання прийнятих правил безпеки навколо шкіл.

Спостереження в поєднанні з іншими стратегіями, підкресленими в цьому документі, допоможе знизити ймовірність участі дітей у дорожньо-транспортних пригодах.

Висновок

Випадки смерті і травм в результаті дорожнього руху є значною мірою предотвратимими. Країни, які проявили політичну волю, необхідну для вирішення цієї проблеми, продемонстрували це, зберігши життя сотням тисяч дітей і заощадивши значні національні ресурси.

Підкреслені в цьому документі стратегії є найбільш відомими як забезпечують безпеку дітей на дорогах. Якщо вони будуть здійснені усіма країнами, вони значною мірою сприятимуть досягненню мети Десятиліття дій для забезпечення безпеки дорожнього руху 2011-2020 з порятунку п'яти мільйонів життів.

Крім того, вони внесуть значний внесок у створення більш динамічних і життєздатних громад та в забезпечення безпечного і сталого транспорту на благо всіх, хто користується дорогами.

«Майбутнє будь-якої країни - це її молоді люди. Ми не можемо дозволити собі втрачати наших дітей у дорожньо- транспортних пригодах. »

Д-р Маргарет Чен

Генеральний директор Всесвітньої організації охорони здоров'я